

Rådet for psykisk helse

Postadresse: Postboks 817 Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse: Grensen 13, 0159 Oslo

Tlf 23 10 38 80

post@psykiskhelse.no

Bank: 1609.08.79875

www.psykiskhelse.no

Org.nr. 971524499

Rådets medlemsorganisasjoner: ADHD Norge, Aurora - støtteforening, Bipolarforeningen Norge, FRI - foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold, Hjelpeskilden Norge, Hvitte Ørn, Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk helse – LP, Landsforeningen mot seksuelle overgrep, Mental Helse, Mental Helse Ungdom, Norsk Tourette Forening, ROS - Rådgivning om spillesyrer, Spillesyrerforeningen, WSO – Landsforeningen We Shall Overcome, Voksne for Barn, Kirkens SOS, Stiftelsen CRUX, Norges Røde Kors, Fagforbundet, FO - Fellesorganisasjonen, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Psykiatrisk forening, Norsk Psykologforening, Norsk Sykepleierforbund, Universitetet i Sørøst-Norge, NTNU – Norges Tekniske Naturvitenskapelige Universitet, Universitetet i Åger, Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø.

Helse- og omsorgskomiteen

Oslo 19. 01.2021

Innspill til representantforslag 48S (2020-2021)

Stortinget ber regjeringen evaluere endringen i psykisk helsevernloven om innføring av krav til samtykke ved innleggelse i tvungent psykisk helsevern og fremme sak for Stortinget om nødvendige lovendringer på dette feltet for å sikre alvorlig psykisk syke pasienters liv, helse og menneskeretter.

Rådet for psykisk helse støtter ikke et slikt forslag og vi mener forslaget bør avvises. I realiteten berører dette forslaget grunnleggende menneskerettigheter (CRPD) for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Vi mener at de alvorlige sakene som har vært omtalt i mediene og som det henvises til i forslaget også kan forklares ved mangel på tett oppfølging på begge behandlingsnivåer over tid. En endring av tvangslovgivningen i tråd med dette forslaget, vil ikke, slik vi ser det, bidra til å styrke nødvendig oppfølging og samhandling.

Innføring av Samtykkekompetanse i lovgivningen og praktiseringen av begrepet er allerede gjenstand for en grundig evaluering ved *Senter for medisinsk etikk* ved Universitetet i Oslo på oppdrag fra Helsedirektoratet. Resultatene skal foreligge i 2023. I beskrivelsen av prosjektet står det:

«Formålet er å få økt kunnskap om betydningen av lovendringen, hvordan kompetansevurderingene gjennomføres og klargjøre evt. opplæringsbehov. Prosjektet skal konsentrere seg om samtykkekompetansevurderinger i forbindelse med alvorlig sinnslidelse, og da spesielt ved tvungen observasjon, tvungent vern med eller uten døgnopphold, samt ved vedtak om tvangsbehandling. Prosjektet skal undersøke erfaringene til sentrale aktører - leger og psykologer som fatter vedtak, fastleger/legevaksleleger som henviser, brukere, pårørende, Fylkesmannen og Kontrollkommisjonen - samt relevante notater i pasientjournaler. Resultatene skal bl.a. brukes til å utvikle undervisningsopplegg for de er ansvarlige for å vurdere samtykkekompetanse ved alvorlig sinnslidelse.»¹

Rådet for psykisk helse mener dette er nettopp denne evalueringen av lovgivningen som trengs og det kunnskapsgrunnlaget som må ligge til grunn for en videre kvalitetsutvikling både av tjenestene og lovverket.

Med vennlig hilsen

Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen
generalsekretær

¹ [Universitetet i Oslo, Senter for medisinsk etikk: Vurdering av samtykkekompetanse i psykisk helsevern – for ansatte](#)